

УДК 316.61

ПОДВІЙНІ СЕКСУАЛЬНІ СТАНДАРТИ ПОДРУЖЖЯ ЯК ЧИННИК НЕЗАДОВОЛЕНОСТІ ШЛЮБОМ

Зімовін О.І., к. психол. н.,
старший викладач кафедри прикладної психології
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Щербунова Ю.О.,
студентка факультету міжнародних освітніх програм
Українська інженерно-педагогічна академія

Статтю присвячено визначенню особливостей впливу подвійних сексуальних стандартів подружжя на рівень задоволеності шлюбом. Описано феномен гендерної поблажливості, сутність якого полягає в поблажливому ставленні суб'єкта до поведінки особи іншої статі. Показано, що загалом подвійні сексуальні стандарти негативно впливають на задоволеність шлюбом, адже вони порушують справедливість і рівність стосунків між чоловіком та дружиною, унеможливають побудову партнерських відносин, які притаманні сучасній егалітарній сім'ї. Водночас визначено позитивну функцію таких стандартів – стабілізацію сімейної системи.

Ключові слова: *подвійні сексуальні стандарти, задоволеність шлюбом, сімейна система, соціальне конструювання гендеру, гендерні особливості.*

Стаття посвящена определению особенностей влияния двойных сексуальных стандартов супругов на уровень удовлетворенности браком. Описан феномен гендерной снисходительности, сущность которого заключается в снисходительном отношении субъекта к поведению лица другого пола. Показано, что в целом двойные сексуальные стандарты оказывают негативное влияние на удовлетворенность браком, поскольку нарушают справедливость и равенство отношений между супругами, делают невозможным построение партнерских отношений, которые присущи современной эгалитарной семье. В то же время определена положительная функция таких стандартов – стабилизация семейной системы.

Ключевые слова: *двойные сексуальные стандарты, удовлетворенность браком, семейная система, социальное конструирование гендера, гендерные особенности.*

Zimovin O.I., Shcherbunova Y.O. COUPLE DOUBLE SEXUAL STANDARDS AS A PREDICTOR OF MARITAL DISSATISFACTION

The article is devoted to the identification of the influence features of couple double sexual standard on the level of marital satisfaction. The phenomenon of gender indulgence is described. It is defined as a positive subject attitude to the behavior of another sex person. It is shown that in general, double sexual standards have a negative impact on marital satisfaction. They violate the fairness and equality of relations between husband and wife and make it impossible to build partnerships that are inherent in a modern egalitarian family. At the same time, the positive function of such standards is defined – the stabilization of the family system.

Key words: *double sexual standards, marital satisfaction, family system, social construction of gender, gender features.*

Постановка проблеми. Традиційна сім'я як модель побудови стосунків і розподілу обов'язків перебуває в кризі. Їй протиставляються все нові й нові форми організації сумісного життя, як зі збереженням якогось зовнішнього фасаду, наприклад, гостьовий шлюб, так і цілком альтернативні моделі, скажімо, поліаморія – практика побудови близьких стосунків одразу з декількома людьми.

Всьому розмаїттю форм організації стосунків історично та функціонально передуює поява егалітарної сім'ї, родини рівних партнерів, обов'язки та права яких визначаються їхньою власною домовленістю, а не системою загальноприйнятих поглядів і норм щодо сімейного життя, як це було властиво традиційній сім'ї з її орієнтацією

на ієрархію й однозначний розподіл функцій. Водночас партнерська модель потребує справедливих правил для кожного члена подружньої пари, здатності усвідомлювати й обговорювати вимоги один до одного. Ці вимоги можуть стосуватися як господарсько-побутових аспектів, зачаття та виховання дітей, емоційних, духовних і соціальних питань, так і, звісно, сексуально-еротичних стосунків. Здатність сім'ї виконувати свої функції та задовольняти потреби окремих її членів, зокрема подружньої підсистеми, відображується в задоволеності членів подружньої пари власним шлюбом. Сексуальні стосунки відіграють важливу роль у формуванні та підтримці позитивних емоцій між чоловіком та жінкою в шлюбі.

Водночас на сексуальні стосунки не може не впливати той соціокультурний фон, в якому вони розгортаються. Незважаючи на плюральність форм організації сімейних стосунків, можливість їх вільного вибору кожним зі членів подружжя, досить поширені подвійні сексуальні стандарти, які визначають за прийнятні та неприйнятні, бажані та небажані різні форми сексуальної поведінки чоловіків і жінок. Наявність подвійних стандартів може перешкоджати задоволенню потреб членів подружжя як елемент застарілої, традиційної культури, яка не враховує соціального конструювання ґендеру та нав'язує однозначні ролі людям різної статі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Злободенність проблеми задоволеності шлюбом та соціокультурного впливу на неї зумовлює велику кількість наукових розвідок. Зокрема, дослідженням задоволеності шлюбом присвячені роботи Ю. Альошиної, М. Аргайла, В. Дружиніна, С. Голода, В. Століна, Д. Волерстайна, Л. Шнейдер та ін. Цю проблему не обійшов увагою навіть К. Роджерс із його відомою працею «Шлюб та його альтернативи. Позитивна психологія сімейних стосунків». Аналіз наявних подвійних сексуальних стандартів здійснювався В. Анурінім, Е. Гідденсом, В. Джонсон, В. Мастерсом, Р. Круксом, К. Остін та ін. Незважаючи на велику кількість робіт у цій області, співвідношення подвійних сексуальних стандартів із задоволеністю шлюбом ніколи не було в центрі уваги науковців.

Отже, актуальність дослідження проблеми впливу подвійних сексуальних стандартів подружжя на задоволеність шлюбом зумовлюється плюральністю форм організації сучасного сімейного життя, можливістю чоловіка та жінки обирати та визначати прийнятні для них стосунки, яка проте нерідко обмежується дією стійких соціокультурних норм і приписів.

Загалом, подвійні стандарти – це застосування різних принципів оцінки до різних груп або окремих осіб. Інтенсивне вивчення саме сексуальних подвійних стандартів почалося в 1960-х рр. Одне з перших емпіричних досліджень здійснила Іра Рейс [3]. Дослідниця показала, що 4% вибірки підтримували подвійний стандарт щодо дошлюбних сексуальних зв'язків: вони прийнятні для чоловіків, але не для жінок. На початку наукових розвідок у цій сфері вчені розглядали подвійні сексуальні стандарти саме стосовно дошлюбних зв'язків, але зрозуміло, що вони можуть застосовуватися до різних проявів сексуальної поведінки.

Звідки виникають подвійні стандарти? Є дві основні теорії [2]. Еволюційна тео-

рія вбачає виникнення різних стандартів поведінки для чоловіків і жінок у розбіжностях, що закладені в улаштуванні самих їхніх інстинктів, передусім тих, що пов'язані з репродуктивною функцією. Тобто чоловіки мають зачати як можна більше дітей із різними жінками, а ось жінкам самою природою приписано піклуватися про цих дітей і виховувати їх.

Теорія соціального конструювання ґендеру зосереджена на тих соціальних приписах, які надає суспільство особам різної статі у зв'язку з їхньою сексуальною поведінкою. Так, жінки зазнають осуду за сексуально розковану поведінку, а чоловіки, навпаки, дістають пошану, підтримку та повагу. Мабуть, найбільш яскраво це ілюструє відомий жарт. Мовляв, ключ, який може відкрити всі замки, – це гарний ключ, а ось замок, що відмикається будь-яким ключем, – поганий замок.

На користь концепції соціального конструювання ґендеру свідчать дослідження ґендерних особливостей у різних народів. Вони показали, що не всі народи мають однакові уявлення про ґендерні ролі чоловіка та жінки. Так, наприклад, жителі полінезійського острова Мангал вважають, що наявність статевої близькості не вимагає тривалих і тісних стосунків. Тому дівчат із раннього дитинства навчають викликати та відчувати оргазм. Згодом для чоловіків і жінок бажанішими стають партнери з великим сексуальним досвідом, які здатні дивувати та приносити більше задоволення [3]. Тобто ми маємо підтвердження соціального конструювання сексуальних норм, а отже, й подвійних стандартів.

Матеріали останніх років свідчать про те, що подвійні сексуальні стандарти поступово стираються та зникають, водночас є й такі дослідження, що вказують на те, що вони дотепер впливають на оцінювання сексуальної поведінки [1]. Вважаємо, що, хоча деякі позитивні трансформації вже намітилися, до справжньої сексуальної революції в цьому питанні ще далеко.

Отже, ми визначаємо подвійні сексуальні стандарти як використання різних оцінок щодо однакових проявів сексуальної поведінки чоловіків і жінок. Це визначення вказує на те, що не тільки жінки, але й чоловіки можуть перебувати під тиском суспільних стандартів і зазнавати їхнього негативного впливу.

Постановка завдання. Мета статті – визначення особливостей впливу подвійних сексуальних стандартів подружжя на рівень задоволеності шлюбом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нами було проведено досліджен-

ня, в якому взяли участь 108 осіб, 54 подружні пари.

Були використані такі методики: 1) опитувальник задоволеності шлюбом (В. Столін, Т. Романова, Г. Бутенко) – для визначення рівня задоволеності шлюбом у подружніх пар; 2) опитувальник «Аналіз сімейної тривоги» (Е. Ейдемілер, Ю. Юстіцкіс) – для характеристики рівня сімейної тривоги, а також окремих її проявів: вини, тривожності, напруженості; 3) анкета оцінки індексів подвійних сексуальних стандартів (авторська, розроблена на основі досліджень В. Ануріна) – для визначення величини загального показника подвійних стандартів, а також характеристики подвійних стандартів, які діють для окремих форм сексуальної поведінки; 4) опитувальник маскулітності/фемінності (С. Бем) – для характеристики гендерних особливостей досліджуваних.

Зупинимося на характеристиці анкети оцінки індексів подвійних сексуальних стандартів. Розуміючи обмеженість та недостатню інформативність наявної шкали подвійних сексуальних стандартів С. Керон, ми розробили авторську анкету оцінки подвійних сексуальних стандартів. Вона містить 27 різних форм сексуальної поведінки, проявів сексуальних практик. Кожного респондента просять оцінити прийнятність кожної форми поведінки окремо для чоловіків та жінок: від «різко засуджую» до «повністю схвалюю».

Відповідно, віднімаючи оцінку форми сексуальної поведінки для жінки від оцінки форми поведінки для чоловіка, отримуємо величину подвійного сексуального стандарту для конкретної форми. Коли індекс має позитивне значення – подвійний стандарт діє «на користь» чоловіків, для них ця

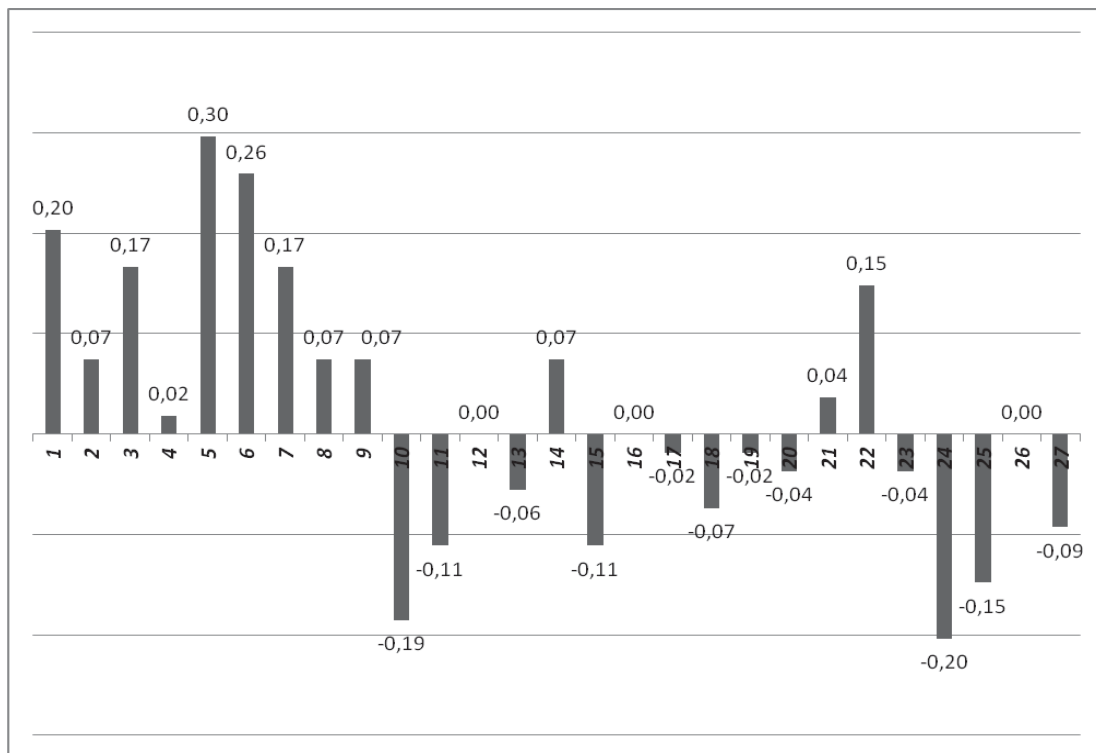

Рис. 1. Середні значення подвійних сексуальних стандартів для окремих форм сексуальної поведінки

Примітки: 1 – позашлюбні сексуальні зв'язки; 2 – періодична зміна статевого партнера; 3 – випадкові сексуальні зв'язки; 4 – подружня невірність; 5 – рання втрата цноти; 6 – багатий сексуальний досвід; 7 – дошлюбні сексуальні зв'язки; 8 – перегляд порнографічних матеріалів; 9 – мастурбація; 10 – гомосексуальний статевий акт; 11 – застосування «сексуальних іграшок»; 12 – запрошення до статевому акту, ініціація зносин; 13 – активна поведінка під час статевому акту; 14 – групова секс; 15 – активна роль в оральному сексі; 16 – пасивна роль в оральному сексі; 17 – активна роль в анальному сексі; 18 – пасивна роль в анальному сексі; 19 – спостереження за статевим актом інших людей; 20 – пропозиція урізноманітнити сексуальне життя; 21 – запрошення до статевому акту в незвичайному місці; 22 – сексуальна розкутість; 23 – обговорення сексу; 24 – розмова про секс з дітьми, якщо вони запитують; 25 – стриптиз; 26 – отримання задоволення від статевому акту; 27 – висловлення і втілення сексуальних фантазій.

форма поведінки схвалюється, коли індекс має негативне значення – «на користь» жінок.

Також можливий розрахунок загально-го показника рівня вираженості подвійних сексуальних стандартів за авторською анкетною. Для цього знаходимо середнє значення оцінок форм сексуальної поведінки для чоловіків, потім також для жінок. Віднімаючи середнє оцінок для чоловіків від середнього оцінок для жінок, знаходимо загальний показник подвійних сексуальних стандартів.

Важливою перевагою анкети є те, що вона не просто фіксує рівень згоди із сексуальними стандартами, як це робить шкала С. Керон, але експлікує самі сексуальні стандарти, забезпечує їх розгортання, застосування в оцінці конкретних форм поведінки.

Як ми зазначали, методика ґрунтується на дослідженні В. Анурина [1]. Його соціологічні розвідки стосувалися більш загальних категорій і проявів сексуальності на соціальному рівні, тоді як нашу методику зосереджено саме на конкретних формах сексуальної поведінки, до яких може схилитися окрема особа. Тобто анкета відрізняється самими пунктами, хоча принцип розрахунку індексів подвійних стандартів було закладено саме в дослідженнях В. Анурина.

В обробці даних застосовано методи математичної статистики: описові статистики – для характеристики основних тенденцій вибірки, t-критерій Стьюдента – для встановлення відмінностей у рівнях вираженості подвійних сексуальних стандартів, кореляційний аналіз за Спірменом – для виявлення взаємозв'язків між подвійними сексуальними стандартами та гендерними особливостями, однофакторний дисперсійний аналіз – для встановлення впливу подвійних сексуальних стандартів на рівень задоволеності шлюбом.

Розглянемо отримані результати.

На рис. 1 наведено індекси подвійних сексуальних стандартів для окремих форм сексуальної поведінки.

Охарактеризуємо найбільш виражені подвійні сексуальні стандарти. Так, для чоловіків більш схвалюваними, ніж для жінок є: рання втрата цноти, багатий сексуальний досвід, позашлюбні сексуальні зв'язки, випадкові сексуальні зв'язки, дошлюбні сексуальні зв'язки та сексуальна розкутість. Тобто, відповідно до наявних подвійних сексуальних стандартів, чоловіку дозволено бути більш сексуально активним і якщо він зрадить дружині, це буде не так погано, як у разі, коли вона зрадить його.

Водночас є форми поведінки, які оцінюються більш позитивно для жінок, ніж для чоловіків, тобто тут подвійні стандарти працюють «на користь» жінок. Респонденти вважають більш прийнятним для жінки, ніж для чоловіка: розмовляти з дітьми про секс, якщо ті розпитують; мати гомосексуальний статевий акт; танцювати стриптиз; застосовувати сексуальні іграшки або виконувати активну роль в оральному сексі, тобто того, «хто робить».

Здається, що така картина подвійних сексуальних стандартів вказує на певні сексуальні ролі, звісно, визначені соціально, які можуть відігравати чоловік та жінка. Так, чоловік має насолоджуватися сексуальним життям, він має право на певну свободу в цьому питанні. Жінка ж або обслуговує потреби дітей (щось там їм посянювати – це її проблема), або ж обслуговує потреби партнера – урізноманітнює сексуальне життя пари (і за допомогою іграшок, і стриптизом та ін.). Водночас проявом свободи для жінки стає право вступити в гомосексуальний статевий акт. Звісно, постає питання, чи потрібна їй така свобода? Але й це не головне, головне, що в такому разі права на такий акт позбавляється чоловік.

З'ясувавши вираженість окремих подвійних сексуальних стандартів загалом

Таблиця 1

Відмінності у вираженості подвійних сексуальних стандартів чоловіків та жінок

Показник	Середнє		t	p
	Чоловіки	Жінки		
Подвійні сексуальні стандарти (загальний показник)	- 0,021	0,058	- 3,894	< 0,0001
Мастурбація	0	0,148	- 3,036	0,003
Застосування «сексуальних іграшок»	- 0,222	0	- 2,362	0,02
Активна роль в оральному сексі	- 0,259	0,037	- 2,382	0,02
Пасивна роль в анальному сексі	- 0,185	0,037	- 2,530	0,01
Пропозиція урізноманітнити сексуальне життя	- 0,111	0,037	- 2,942	0,004
Стриптиз	- 0,333	0,037	- 2,304	0,023

Примітка: t – критерій Стьюдента, p – статистична значущість.

за вибіркою, звернімося до визначення їхніх особливостей у чоловіків і жінок.

З табл. 1 стає зрозумілим, що середні значення вираженості подвійних сексуальних стандартів для чоловіків і жінок статично значущо відрізняються.

Водночас середнє для підгрупи чоловіків дорівнює – 0,021, тобто загалом вони схильні надавати більшій сексуальній свободи жінкам, більш схвально ставляться до їхньої сексуальної поведінки, ніж до поведінки чоловіків. У підгрупі жінок середнє навпаки має позитивний знак і дорівнює 0,058, тобто жінки більш позитивно ставляться до проявів чоловічої сексуальності, ніж до жіночої.

Встановлений емпіричний факт є досить цікавим. Ми позначаємо його як *феномен гендерної поблажливості*, якому надаємо такого визначення. Феномен гендерної поблажливості – більш позитивне ставлення суб'єкта до поведінки особи іншої статі. Здається, що цей феномен має значне суспільне підґрунтя. Кожному хлопчикові з дитинства кажуть: «Вона ж дівчинка», дівчинці: «Він – хлопчик!». Начебто сама приналежність особи до певної статі має визначати особливі правила «соціальної гри». Також з означеного феномена походить важливий наслідок – якщо чоловіки та жінки більш поблажливо ставляться до поведінки осіб іншої статі, вони водночас стають більш суворими і нетолерантними, упередженими в оцінці поведінки осіб однієї з ними статі та й самих себе. Отже, жінки тиснуть на жінок, а чоловіки – на чоловіків, виробляючи певні суспільні приписи та слідуючи їм, нав'язуючи їх всім, хто належить до тієї ж самої суспільної групи. Здається, що наш висновок суперечить радикальному фемінізму (ще раз підкреслимо слово «радикальний»! – О. З., Ю. Щ.) – не чоловіки пригнічують жінок, але інші жінки, прийнявши для себе певні правила гри, нав'язують їх й іншим жінкам. Те ж саме є справедливим для чоловіків – боязнь не бути чоловіком в очах інших чоловіків яскравіша та сильніша, жінки приймають, адже діє феномен гендерної поблажливості.

Також у таблиці відображено значущі відмінності для окремих форм сексуальної поведінки. Так, статистично значущо жінки перевершують чоловіків за рівнем вираженості подвійних стандартів для таких форм поведінки, як мастурбація, застосування сексуальних іграшок, активна та пасивна ролі в оральному сексі, пропозиція урізноманітнити сексуальне життя та стриптиз. Тобто жінки вважають, що саме для чоловіків більш прийнятно займатися мастурбацією,

пропонувати урізноманітнити сексуальне життя тощо. Інакше кажучи, жінки покладають більшу відповідальність за сексуальне життя на чоловіків. Проте, чи хоче чоловік нести цю відповідальність, чи має саме він пропонувати різні, нові сексуальні форми – все це ігнорується наявними подвійними сексуальними стандартами як соціальними приписами. Цікаво, що чоловіки, навпаки, вважають, що ці форми поведінки є більш прийнятними для жінок. Тобто тут особи різної статі, підпадаючи під дію феномена гендерної поблажливості, передають відповідальність за окремі сексуальні прояви один одному. Чи буде це впливати на їхні стосунки, на якість цих стосунків? Це буде визначено далі.

У кореляційному та дисперсійному аналізі будемо використовувати замість індексу подвійних сексуальних стандартів, який може приймати як негативні, так і позитивні значення, середнє різниць оцінок форм поведінки для чоловіків і жінок без урахування знаку. Тобто нас цікавитиме саме накопичений вплив подвійних стандартів без урахування того, «на користь» кого вони працюють.

Так, подвійні сексуальні стандарти, розраховані в такий спосіб, позитивно та значуще корелюють із маскуліністю ($r = 0,203$, $p = 0,035$). Тобто саме культурний зразок, еталон чоловічості з його орієнтацією на інструментальність, практичність, цілеспрямованість підтримує наявність і дію подвійних сексуальних стандартів. Це є цілком очікуваний результат, адже саме маскуліність також передбачає однозначну визначеність тих чи інших прийнятих форм поведінки для всіх учасників суспільних відносин. Для суспільства, в якому цінність маскуліності є значущою, важливим стає розподіл функцій між суб'єктами.

З метою визначення впливу подвійних сексуальних стандартів на задоволеність шлюбом використовуємо однофакторний дисперсійний аналіз. Як чинники розглядаються рівні вираженості подвійних сексуальних стандартів (без урахування знаку): 1 – низький, 2 – середній, 3 – високий.

Вплив змінної-чинника, тобто подвійних сексуальних стандартів, на рівень задоволеності шлюбом подружжя є статистично значущим ($F = 3,655$, $p = 0,029$).

Рисунок 2 наочно демонструє, що в разі переходу від низького рівня вираженості подвійних стандартів до середнього задоволеність шлюбом залишається незмінною, можна навіть казати про незначне її підвищення. Водночас, коли подвійні стандарти досягають високого рівня вираженості, задоволеність шлюбом стрімко знижується.

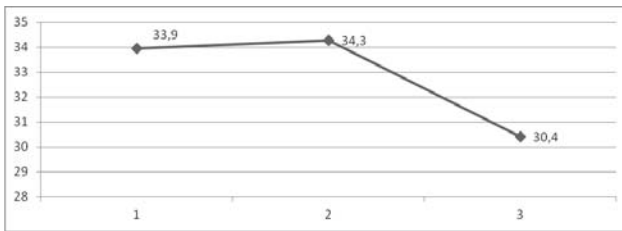

Рис. 2. Задоволеність шлюбом залежно від рівня вираженості подвійних сексуальних стандартів (середні значення)

Отже, загалом можна казати про те, що подвійні сексуальні стандарти негативно впливають на задоволеність шлюбом подружжя, адже вони порушують справедливість та рівність стосунків між чоловіком і дружиною, унеможливають побудову партнерських відносин, які притаманні сучасній егалітарній сім'ї. Це цілком очікуваний результат, адже сучасна жінка прагне бути рівною чоловіку в суспільних відносинах і в будь-яких інших, і це її прагнення є цілком зрозумілим, заслуговує на підтримку та повагу. Коли ж у комунікації діють різні правила для різних її учасників, вона втрачає партнерський характер, один з учасників домінує над іншим, але й сам, беручи на себе цю владу, покладає на себе і велику відповідальність. Тобто сильна вираженість подвійних стандартів, звісно ж, буде призводити до втрати взаєморозуміння в родині, зниження почуття можливості впливати на сімейні справи, обмеження самовираження кожного з партнерів, перекладання відповідальності один на одного, породжуватиме зайве напруження в сімейних стосунках.

Водночас цікавим є те незначне підвищення задоволеності шлюбом, яке відбувається за переходу від низького рівня вираженості подвійних сексуальних стандартів до середнього. Вбачаємо в цьому прояв позитивної функції подвійних сексуальних стандартів. Адже, якщо вони зберігаються у суспільстві такий довгий час, якщо подружжя схильні приймати ці стандарти як правила оцінки певних форм соціальної поведінки, то вони не можуть бути просто рудиментом, безглуздим формовиявом соціального тиску, але мають виконувати якусь функцію як соціально-психологічне явище. Вважаємо, що підвищення задоволеності шлюбом за середнього рівня вираженості подвійних сексуальних стандартів відбувається в результаті прояву стабілі-

зуючої функції цих стандартів. Стандарти є зрозумілими, давніми, вони регламентували життя традиційної родини, а отже, можуть досить ефективно регламентувати й сексуальні стосунки сучасник чоловіка та жінки. Коли ж ці стандарти стають надто потужними, вони призводять до зниження задоволеності шлюбом саме тому, що перешкоджають розвитку сімейної системи, унеможливають її адаптивні перетворення.

Висновки із проведеного дослідження:

1. Подвійні сексуальні стандарти – використання різних оцінок щодо однакових проявів сексуальної поведінки чоловіків та жінок. Це визначення вказує на те, що не тільки жінки, але й чоловіки можуть перебувати під тиском суспільних стандартів і зазнавати їхнього негативного впливу;

2. Феномен гендерної поблажливості – більш позитивне ставлення суб'єкта до поведінки особи іншої статі. Соціально-психологічний феномен, що визначає процес гендерної соціалізації, в якому саме жінки «тиснуть» на інших жінок, а чоловіки – на чоловіків;

3. Загалом, подвійні сексуальні стандарти негативно впливають на задоволеність шлюбом подружжя, адже вони порушують справедливість і рівність стосунків між чоловіком та дружиною, унеможливають побудову партнерських відносин, які притаманні сучасній егалітарній сім'ї. Водночас подвійні стандарти можуть мати й позитивну функцію, що полягає в стабілізації сімейної системи, але тільки в тому разі, коли рівень їхньої вираженості не надто високий;

Перспективи майбутніх досліджень полягають у визначенні дії феномена гендерної поблажливості в оцінці інших форм поведінки чоловіків і жінок, а також у співвіднесенні подвійних сексуальних стандартів із сімейною тривогою.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Анурын В. Сексуальная революция: двойной стандарт. Социологическое исследование. 2000. № 9. С. 88–95.
2. Крукс Р., Баур К. Сексуальность. СПб.: Прайм-Еврознак, 2005. 475 с.
3. Hilmarsdóttir Í. Sexual double standard in Icelandic society: effects of gender, sexual history and the impact on self-esteem and depression. URL: <http://hdl.handle.net/1946/25668>.